

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	653 - 03 - 43
Дата	19 / 04 2016 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

15¹⁴
JK

КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

ДОКЛАД

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове, № 502-01-74, внесен от Министерски съвет на 01.09.2015 г.

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за нормативните актове

(обн., ДВ, бр. 27 от 1973 г.; изм., бр. 65 от 1995 г., бр. 55 от 2003 г. и бр. 46 от 2007 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. В чл. 1 след думите „да усъвършенствува“ се добавя „планирането“ и се поставя запетая.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 1 да бъде отхвърлен.

Предложение от нар. пр. Чавдар Георгиев:

Създава се § 1а:

„§ 1а. В Чл. 15 се правят следните изменения и допълнения:

1. създава се нова ал. 2:

„(2) Ако закон противоречи на Конституцията правораздавателните органи не го прилагат, а прилагат Конституцията.“

2. досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

Комисията не подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 1:

§ 1. Член 17 се отменя.

§ 2. В глава първа се създава чл. 18а:

„Чл. 18а. (1) Участието на юридическите лица и гражданите в процеса по изготвянето на нормативни актове се осъществява и чрез обществени консултации.

(2) Обществени консултации се провеждат за изготвен проект на нормативен акт, като се спазва редът на чл. 26.

(3) Обществени консултации се провеждат и при извършване на предварителна оценка на въздействието.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 2:

§ 2. В глава първа се създават чл. 18а и 18б:

“Чл. 18а. При изработването на проект на нормативен акт се извършва предварителна оценка на въздействието и се провеждат обществени консултации с гражданите и юридическите лица съгласно глави втора и трета.

Чл. 18б. (1) Резултатите от прилагането на нормативен акт се проверяват чрез последваща оценка на въздействието.

(2) Въз основа на проверката, ако е необходимо, се предлага отмяна, изменение или допълнение на нормативния акт.“

§ 3. Създава се нова глава втора с нови чл. 19-23:

„Глава втора

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Чл. 19. (1) Компетентните органи, съответно съставителите на проекти на нормативни актове, извършват оценка на въздействието за повишаване на качеството на изготвените от тях нормативни актове, когато това е предвидено в този закон. Оценката на въздействието е инструмент за изследване на социалните, икономическите, екологичните и други ефекти от законодателството, включително върху малките и средните предприятия, неправителствените организации и гражданите.

(2) Оценката на въздействието е предварителна и последваща.

(3) Народното събрание, съответно Министерският съвет, определя условията и реда за планиране и извършване на оценка на въздействието.

Чл. 20. (1) Предварителната оценка на въздействието е частична и цялостна.

(2) Извършването на частична предварителна оценка на въздействието предхожда изготвянето на всеки проект на закон, кодекс и подзаконов нормативен акт на Министерския съвет.

(3) Цялостна предварителна оценка на въздействието се извършва при:

1. разработване и предлагане на нови закони и кодекси;
2. разработване на проекти на нормативни актове, за които оценката по ал. 2 е показала, че може да се очакват значителни последици.

(4) Извън случаите по ал. 3 цялостна предварителна оценка на въздействието може да се извърши по преценка на органа по чл. 19, ал. 1.

(5) Обхватът, методологията за изготвяне и минималното съдържание на частичната и цялостната предварителна оценка на въздействието се определят с акт на Народното събрание, съответно с наредба на Министерския съвет.

Чл. 21. (1) Законодателната инициатива на Министерския съвет се осъществява въз основа на законодателна програма, а приемането на подзаконови нормативни актове – въз основа на оперативна програма. Законодателната и оперативната програма се приемат от Министерския съвет за шестмесечен период.

(2) Включването на законопроекти в законодателната програма и на подзаконови нормативни актове в оперативната програма се осъществява след извършена частична или цялостна оценка на въздействието.

(3) За разглежданите от Министерския съвет проекти на нормативни актове, които не са включени в законодателната и оперативната му програма, се прилагат съответно правилата на ал. 2.

(4) Законодателната и оперативната програма на Министерския съвет заедно с извършените частични оценки на въздействието се публикуват на Портала за обществени консултации.

(5) Администрацията на Министерския съвет съгласува изготвените предварителни оценки на въздействието на проекти на нормативни актове от компетентността на Министерския съвет съгласно определените от него условия и ред за планиране и извършване на оценка на въздействието по чл. 19, ал. 3.

Чл. 22. (1) Проверката на резултатите от прилагането съгласно чл. 17 се извършва чрез последваща оценка на въздействието.

(2) Последващата оценка на въздействието се извършва в срок 5 години след приемането на нормативния акт или в по-кратък срок, определен в него.

(3) Последващата оценка на въздействието, извършена от орган на изпълнителната власт, се публикува на интернет страницата на съответния орган и на Портала за обществени консултации в срок 30 дни.

(4) Когато последващата оценка на въздействието е извършена от орган на местното самоуправление, тя се публикува на интернет страницата на общината в срок 30 дни.

(5) Обхватът, методологията за изготвяне и минималното съдържание на последващата оценка на въздействието се определят с наредбата по чл. 20, ал. 5.

Чл. 23. Органите на държавна власт и организациите в публичния сектор, до които са отправени искания за сведения или за съдействие във връзка с извършването на оценка на въздействието, са длъжни да предоставят сведенията или да окажат съдействие на органа, който организира извършването ѝ.“

Предложение от нар. пр. Чавдар Георгиев и група народни представители:

§ 3 - отпада.

Комисията не подкрепя предложението

Предложение от нар. пр. Данаил Кирилов и група народни представители:

В чл. 20 се създава нова ал. 6 със следното съдържание:

„Чл.20 (6) Предварителната оценка на въздействието на нормативен акт, свързан с компетенциите и правомощия на общините се съгласува с Националното сдружение на общините в Република България, по реда и условията на ал. 5.“

Комисията подкрепя по принцип предложението, което е отразено в нов § 5.

Предложение от нар. пр. Димитър Лазаров, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т .2 от ПОДНС:

В чл. 19, ал. 2 изречение второ се изменя така: “Оценката на въздействието изследва съотношението между формулираните цели и очакваните (постигнати) резултати.”

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3:

§ 3. Създава се нова глава втора с нови чл. 19-23:

„Глава втора

ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Чл. 19. (1) Съставителят на проект на нормативен акт извършва оценка на въздействието на нормативния акт, когато това е предвидено в този закон.

(2) Оценката на въздействието е предварителна и последваща. Оценката на въздействието изследва съотношението между формулираните цели и очакваните (постигнати) резултати.

(3) Народното събрание определя методология за извършване на оценка на въздействието на проектите на закони и кодекси, внесени от народните представители.

(4) Министерският съвет определя с нормативен акт условията и реда за планиране и извършване на оценка на въздействието на проектите на закони, кодекси и подзаконови нормативни актове на Министерския съвет. Обхватът и методологията за извършване на оценката на въздействието се определят с наредба на Министерския съвет.

Чл. 20. (1) Предварителната оценка на въздействието е частична и цялостна.

(2) Извършването на частична предварителна оценка на въздействието предхожда изработването на всеки проект на закон, кодекс и подзаконов нормативен акт на Министерския съвет.

(3) Цялостна предварителна оценка на въздействието се извършва при:

- 1. изработване на нови закони и кодекси;**
- 2. изработване на проекти на нормативни актове, за които оценката по ал. 2 е показала, че може да се очакват значителни последици.**

(4) Извън случаите по ал. 3 цялостна предварителна оценка на въздействието може да се извърши по преценка на съставителя на проекта.

Чл. 21. (1) Законодателната инициатива на Министерския съвет се осъществява въз основа на законодателна програма, а приемането на подзаконови нормативни актове – въз основа на оперативна програма. Законодателната и оперативната програма се приемат от Министерския съвет за 6-месечен период.

(2) Включването на проекти на закони и кодекси в законодателната програма и на подзаконови нормативни актове на Министерския съвет в оперативната програма се осъществява след извършена предварителна оценка на въздействието.

(3) Министерският съвет разглежда проекти на закони и кодекси и на подзаконови нормативни актове на Министерския съвет, които не са включени в законодателната и оперативната му програма, ако са придружени от предварителна оценка на въздействието.

(4) Законодателната и оперативната програма на Министерския съвет заедно с предварителните оценки на въздействието се публикуват на Портала за обществени консултации.

(5) Предварителните оценки на въздействието по ал. 2 и 3 се съгласуват с администрацията на Министерския съвет.

Чл. 22. (1) Органът, в чиято кометентност е изпълнението на нормативния акт, извършва последваща оценка на въздействието на новите закони, кодекси и подзаконови нормативни актове на Министерския съвет.

(2) Последващата оценка на въздействието се извършва в срок 5 години след влизането в сила на новия закон, кодекс или подзаконов нормативен акт на Министерския съвет или в по-кратък срок, определен от органа по ал. 1.

(3) Последващата оценка на въздействието, извършена от орган по ал. 1, се публикува на интернет страницата на съответния орган и на Портала за обществени консултации в срок до 30 дни от изготвянето ѝ.

(4) Когато орган на местното самоуправление е извършил последваща оценка на въздействието, тя се публикува на интернет страницата на общината в срок до 30 дни от изготвянето ѝ.

Чл. 23. Държавните органи и бюджетните организации по смисъла на Закона за публичните финанси, до които са отправени искания за сведения или за съдействие във връзка с извършването на оценка на въздействието, са длъжни да предоставят сведенията или да окажат съдействие на органа, който организира извършването ѝ.

§ 4. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на необходимост, обосновааност, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност.“

2. В ал. 2 след думите „съответно доклада“ се добавя „и извършената предварителна оценка на въздействието, когато такава е предвидена да се извърши по този закон“ и думата „14-дневен“ се заменя с „30-дневен“.

3. Създават се ал. 3, 4 и 5:

„(3) В особени случаи и при изрично посочване на причините в мотивите, съответно в доклада, срокът по ал. 2 може да бъде по-кратък, но не по-малко от 14 дни.

(4) Когато съставителят на проект на нормативен акт е орган на изпълнителната власт или орган на местното самоуправление, публикуването се извършва и на Портала за обществени консултации при условията на ал. 2 и 3.

(5) Най-късно в деня на приемането, съответно на издаването на нормативния акт, съставителят публикува на интернет страницата на съответната институция справка за всички постъпили предложения заедно с обосновка за неприетите предложения. Когато съставителят на проекта на нормативен акт е орган на изпълнителната власт или орган на местното самоуправление, публикуването на справката се извършва едновременно и на Портала за обществени консултации.“

Предложение от нар. пр. Чавдар Георгиев и група народни представители:

В § 4 се правят следните изменения:

1. т. 2-отпада.

2. т. 3 става т. 2, като от нейното съдържание отпада създаването на ал. 5.

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от нар. пр. Данаил Кирилов и група народни представители:

В §4, чл. 26, ал. 4 придобива следната редакция:

„Чл. 26 (4) Когато съставителят на проект на нормативен акт е орган на изпълнителната власт, публикуването се извършва на Портала за обществени консултации, а когато съставителят на проекта на нормативен акт е орган на местното самоуправление - съответно на интернет страницата на общината. Публикуването се извършва при условията на ал. 2 и 3.

В §4, чл. 26, в ал. 5, изречение второ, отпада текста „или орган на местното самоуправление,” и тя придобива следната редакция:

„Чл. 26 (5) Най-късно в деня на приемането, съответно на издаването на нормативния акт, съставителят публикува на интернет страницата на съответната институция справка за всички постъпили предложения заедно с обосновка за неприетите предложения. Когато съставителят на проекта на нормативен акт е орган на изпълнителната власт, публикуването на справката се извършва едновременно и на Портала за обществени консултации.”

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от нар. пр. Христиан Митев, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 26, ал. 4 думите „съответно на интернет страницата на общината” се заменят с „на интернет страницата на съответната община и/или общински съвет. “

Комисията подкрепя предложението.

Работната група подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4:

§ 4. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите “обоснованост, стабилност, откритост и съгласуваност“ се заменят с “необходимост, обоснованост, предвидимост, откритост, съгласуваност, субсидиарност, пропорционалност и стабилност“.

2. Създава се нова ал. 2:

“(2) В процеса по изработване на проект на нормативен акт се провеждат обществени консултации с гражданите и юридическите лица.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите “като на заинтересованите лица се предоставя най-малко 14-дневен срок за предложения и становища по проекта“ се заменят с “и предварителната оценка на въздействието по чл. 20“ и се създава изречение второ: “Когато съставителят на проекта е орган на изпълнителната власт публикуването се извършва на Портала за обществени консултации, а когато е орган на местното самоуправление - на интернет страницата на съответната община и/или общински съвет. “

4. Създават се ал. 4 и 5:

“(4) Срокът за предложения и становища по проектите, публикувани за обществени консултации по ал. 3, е не по-кратък от 30 дни. При изключителни случаи и изрично посочване на причините в мотивите, съответно в доклада, съставителят на проекта може да определи друг срок, но не по-кратък от 14 дни.

(5) След приключването на обществената консултация по ал. 3 и преди приемането, съответно издаването на нормативния акт, съставителят на проекта публикува на интернет страницата на съответната институция справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения. Когато съставителят на проекта е орган на изпълнителната власт, публикуването на справката се извършва едновременно и на Портала за обществени консултации.“

Комисията предлага да се създаде нов § 5:

§ 5. В чл. 27, ал. 1 след думата “изпраща“ се добавя “заедно с предварителната оценка на въздействието по чл. 20“, а накрая се добавя „както и на Националното сдружение на общините в Република България, ако проектът е свързан с правомощия на общините“.

§ 5. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „доклада към него“ се добавя „и извършената предварителна оценка на въздействието“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Законопроектите се придружават и от справка за съответствието им с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека, която се изготвя от Министерството на правосъдието.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Проектите на нормативни актове, към които не са приложени мотиви, съответно доклад, съгласно изискванията по ал. 2 и не е приложена извършена оценка на въздействието съгласно глава втора, а за законопроектите - и справка по ал. 3, не се обсъждат от компетентния орган.“

Предложение от нар. пр. Чавдар Георгиев и група народни представители:

§ 5 - отпада

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение от нар. пр. Христиан Митев:

1. В § 5 т.2 и 3 се изменят и придобиват следната редакция:

”2. Създава се нова ал. 3:

(3) Законопроектите се придружават и от справка за съответствието им с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

(4) Проектите на нормативни актове, към които не са приложени мотиви, съответно доклад, съгласно изискванията по ал. 2 и не е приложена извършена оценка на въздействието съгласно глава втора не се обсъждат от компетентния орган.”

Предложението е оттеглено.

Предложение от нар. пр. Христиан Митев, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от ПОДНС:

„Разпоредбата на чл. 28, ал. 3 и ал. 4 не се прилагат за законопроекти, на които вносител е народен представител и/или група народни представители.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 5, който става § 6:

§ 6. В чл. 28 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „доклада към него“ се добавя „и предварителната оценка на въздействието по чл. 20“.

2. Създава се нова ал. 3:

“(3) Проектът на закон или кодекс, който подлежи на разглеждане от Министерския съвет, се придружава и от справка за съответствието с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека, която се изготвя от Министерството на правосъдието.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 2 се добавя „и предварителна оценка на въздействието съгласно глава втора, а за проект на закон или кодекс - и справка по ал. 3“.

Предложение от нар. пр. Христиан Митев, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от ПОДНС:

В § 7 относно § 1а текстът преди т. 1 се изменя така: „Глави втора и трета, с изключение на изискването за мотиви по чл. 28, ал. 1, не се прилагат за:“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от нар. пр. Данаил Кирилов и Емил Димитров, направено по реда на чл. 80, ал. 4, т. 2 от ПОДНС:

В § 7 относно § 1 се създава изречение второ: В Портала за обществени консултации се създава раздел, в който се вписват физическите и юридическите лица, на които е възложено от държавата или общините да изработят проекти на нормативни актове, оценки на въздействието, както и размера на възнаграждението им.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 7:

§ 7. След чл. 51 се създават "Допълнителни разпоредби" с нов § 1 и § 1а:

"ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. „Портал за обществени консултации“ по смисъла на този закон е централна, публична уеб-базирана информационна система, която осигурява публикуването на проекти на нормативни актове за обществени консултации, изготвени от орган на изпълнителната власт

или от орган на местното самоуправление. В Портала за обществени консултации се създава раздел, в който се вписват физическите и юридическите лица, на които е възложено от държавата или общините да изработят проекти на нормативни актове, оценки на въздействието, както и размера на възнаграждението им.“

§ 1а. Глави втора и трета, с изключение на изискването за мотиви по чл. 28, ал. 1, не се прилагат за:

1. законопроектите за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса, както и за проекти на подзаконови нормативни актове, свързани с изпълнението на държавния бюджет;

2. законопроектите за изменение и допълнение на Конституцията;

3. законопроектите за ратифициране и денонсиране на международни договори;

4. проектите на нормативни актове, свързани с предотвратяване и ликвидиране на последиците от форсмажорни обстоятелства.

§ 6. Параграф 6 от Преходните и заключителните разпоредби се отменя.

Предложение от нар. пр. Христиан Митев:

§ 6 се изменя и придобива следната редакция:

Параграф 6 от Преходните и заключителните разпоредби се изменя и придобива следната редакция:

„§6. Справката по ал. 3 на чл. 28 от този закон се изготвя в срок до 35 дни от получаване на законопроекта, а в случай, че това е невъзможно на вносителя се изпраща съобщение с изрично посочване на причините за невъзможността да бъде изготвена в този срок. В този случай законопроектът се разглежда без забавяне по общия ред, като справката по ал. 3 на чл. 28 от този закон, се изготвя и предоставя на компетентния орган най-късно до 60 дни.“

Предложението е оттеглено.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 6, който става § 8:

§ 8. В преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. Досегашният § 1 става § 16.
2. В § 5 числото „17“ се заменя с „16“.
3. Параграф 6 се отменя.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

Комисията не подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението и предлага да бъде отхвърлен.

§ 7. „Портал за обществени консултации“ е централна, публична уеб-базирана информационна система, която осигурява публикуването на проекти на нормативни актове за обществени консултации, изготвени от орган на изпълнителната власт или от орган на местното самоуправление.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в нов § 7.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.

§ 8. Изработените и съгласувани до влизането в сила на този закон проекти на нормативни актове се одобряват и приемат по досегашния ред.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 8, който става § 9.

§ 9. Глави втора и трета не се прилагат за:

1. Законопроектите за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса, както и за проекти на подзаконови нормативни актове, свързани с изпълнението на държавния бюджет.

2. Законопроектите за изменение и допълнение на Конституцията.

3. Законопроектите за ратифициране и денонсиране на международни договори.

4. Проектите на нормативни актове, свързани с предотвратяване и ликвидиране на последиците от форсмажорни обстоятелства.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя, но предлага да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в нов § 7.

§ 10. Обхватът, методологията за изготвяне и минималното съдържание на частичната и цялостната предварителна оценка на въздействието, определени с наредбата на Министерския съвет по чл. 20, ал. 5, може да се прилагат и по отношение на законопроектите, изготвени от народни представители.

Предложение от нар. пр. Христиан Митев:

§ 10 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 10 да бъде отхвърлен.

§ 11. Законът влиза в сила 6 месеца след обнародването му в „Държавен вестник“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, който става § 10.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

ДАНИИЛ КИРИЛОВ